

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 81
UDC 82
UDC 008

ISSN: 2545-3998
DOI: 10.46763/palim

ПАЛИМПСЕСТ

МЕЃУНАРОДНО СПИСАНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИЧКИ,
КНИЖЕВНИ И КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

PALIMPSEST

INTERNATIONAL JOURNAL FOR LINGUISTIC,
LITERARY AND CULTURAL RESEARCH

PALMK, VOL X, NO 19, STIP, 2025

ГОД. 10, БР. 19
ШТИП, 2025

VOL. X, NO 19
STIP, 2025

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

Год. 10, Бр. 19
Штип, 2025

Vol. 10, No 19
Stip, 2025

PALMK, VOL 10, NO 19, STIP, 2025

DOI:

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

ИЗДАВА

Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет, Штип

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК

Ранко Младеноски

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

Виктор Фридман, Универзитет во Чикаго, САД
Толе Белчев, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Нина Даскаловска, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Ала Шешкен, Универзитет Ломоносов, Руска Федерација
Олга Панкина, НВО Македонски културен центар, Руска Федерација
Астрид Симоне Хлубик, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Алина Андреа Драгоеску Урлика, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Сунчана Туксар, Универзитет „Јурај Добрила“ во Пула, Хрватска
Саша Војковиќ, Универзитет во Загреб, Хрватска
Шандор Чегледи, Универзитет во Панонија, Унгарија
Ева Бус, Универзитет во Панонија, Унгарија
Хусејин Озбај, Универзитет Гази, Република Турција
Озтурк Емироглу, Универзитет во Варшава, Полска
Елена Дараданова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Ина Христова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Џозеф Пониах, Национален институт за технологија, Индија
Сатхарај Венкатесан, Национален институт за технологија, Индија
Петар Пенда, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Данило Капасо, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Мета Лах, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Намита Субиото, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Ана Пеличер-Санчез, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Мајкл Грини, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Татјана Ѓурин, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Диана Поповиќ, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Жан Пол Мејер, Универзитет во Стразбур, Република Франција
Жан Марк Веркруз, Универзитет во Артуа, Република Франција
Регула Бусин, Швајцарија
Натале Фиорето, Универзитет во Перуца, Италија
Оливер Хербст, Универзитет во Вурцбург, Германија
Шахинда Езат, Универзитет во Каиро, Египет
Џулијан Чен, Универзитет Куртин, Австралија

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

PUBLISHED BY

Goce Delchev University, Faculty of Philology, Stip

EDITOR-IN-CHIEF

Ranko Mladenoski

EDITORIAL BOARD

Victor Friedman, University of Chicago, USA
Tole Belcev, Goce Delchev University, Macedonia
Nina Daskalovska, Goce Delchev University, Macedonia
Alla Sheshken, Lomonosov Moscow State University, Russian Federation
Olga Pankina, NGO Macedonian Cultural Centre, Russian Federation
Astrid Simone Hlubik, King Michael I University, Romania
Alina Andreea Dragoescu Urlica, King Michael I University, Romania
Sunčana Tuksar, Juraj Dobrila University of Pula, Croatia
Saša Vojković, University of Zagreb, Croatia
Sándor Czeglédi, University of Pannonia, Hungary
Éva Bús, University of Pannonia, Hungary
Husejin Ozbaj, GAZİ University, Republic of Turkey
Öztürk Emiroğlu, University of Warsaw, Poland
Elena Daradanova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Ina Hristova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Joseph Ponniah, National Institute of Technology, India
Sathyaraj Venkatesan, National Institute of Technology, India
Petar Penda, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Danilo Capasso, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Meta Lah, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Namita Subiotto, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Ana Pellicer Sanchez, The University of Nottingham, United Kingdom
Michael Greaney, Lancaster University, United Kingdom
Tatjana Durin, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Diana Popovic, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Jean-Paul Meyer, University of Strasbourg, French Republic
Jean-Marc Vercruysse, Artois University, French Republic
Regula Busin, Switzerland
Natale Fioretto, University of Perugia, Italy
Oliver Herbst, University of Würzburg, Germany
Chahinda Ezzat, Cairo University, Egypt
Julian Chen, Curtin University, Australia

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Луси Караниколова-Чочоровска
Толе Белчев
Нина Даскаловска
Билјана Ивановска
Ева Ѓорѓиевска
Марија Леонтиќ
Јована Караникиќ Јосимовска
Натка Јанкова-Алаѓозовска

ЈАЗИЧНО УРЕДУВАЊЕ

Ранко Младеноски (македонски јазик)
Весна Продановска (англиски јазик)
Толе Белчев (руски јазик)
Билјана Ивановска (германски јазик)
Марија Леонтиќ (турски јазик)
Ева Ѓорѓиевска (француски јазик)
Јована Караникиќ Јосимовска (италијански јазик)

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК

Славе Димитров

АДРЕСА

ПАЛИМПСЕСТ
РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
п. фах 201
МК-2000 Штип

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

Меѓународното научно списание „Палимпсест“ излегува двапати годишно во печатена и во електронска форма на посебна веб-страница на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>. Трудовите во списанието се објавуваат на следните јазици: македонски јазик, англиски јазик, германски јазик, француски јазик, руски јазик, турски јазик и италијански јазик. Трудовите се рецензираат.

EDITORIAL COUNCIL

Lusi Karanikolova-Chochorovska
Tole Belcev
Nina Daskalovska
Biljana Ivanovska
Eva Gjorgjievska
Marija Leontik
Jovana Karanikik Josimovska
Natka Jankova-Alagjozovska

LANGUAGE EDITORS

Ranko Mladenoski (Macedonian language)
Vesna Prodanovska (English language)
Tole Belcev (Russian language)
Biljana Ivanovska (German language)
Marija Leontik (Turkish language)
Eva Gjorgjievska (French language)
Jovana Karanikik Josimovska (Italian language)

TECHNICAL EDITOR

Slave Dimitrov

ADDRESS

PALIMPSEST
EDITORIAL COUNCIL
Faculty of Philology
Krstev Misirkov 10-A
P.O. Box 201
MK-2000, Stip

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

The International Scientific Journal “Palimpsest” is issued twice a year in printed form and online at the following website of the web portal of Goce Delcev University in Stip: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>
Papers can be submitted and published in the following languages: Macedonian, English, German, French, Russian, Turkish and Italian language.
All papers are peer-reviewed.

СОДРЖИНА / TABLE OF CONTENTS

11 ПРЕДГОВОР

Ева Ѓорѓиевска, уредник на „Палимпсест“

FOREWORD

Eva Gjorgjievska, Editor of “Palimpsest”

ЈАЗИК / LANGUAGE

15 Elena Shalevska

SENTENCE STRUCTURE IN HUMAN AND AI-GENERATED TEXTS: A COMPARATIVE STUDY

25 Mehmet Kahraman

SÖZLÜKLERDE ALAN ETİKETLERİNİN İŞLEVLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: ‘KAZAK TİLİNİN TÜSİNDİRME SÖZDİĞİ’ ÖRNEĞİ

Mehmet Kahraman

A STUDY ON THE FUNCTIONS OF FIELD LABELS IN DICTIONARIES: THE EXAMPLE OF “KAZAK TİLİNİN TÜSİNDİRME SÖZDİĞİ”

37 Марија Леонтиќ

СИНТАГМИ СО ГЛАГОЛСКА ПРИДАВКА ВО ТУРСКИОТ ЈАЗИК И НИВНОТО ПРЕДАВАЊЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Marija Leontik

WORD GROUPS WITH A PARTICIPLE IN TURKISH LANGUAGE AND THEIR EQUIVALENCE IN MACEDONIAN LANGUAGE

47 Марија Соколова

УПОТРЕБАТА НА ПАРОНИМСКИТЕ ПАРОВИ ЧИТКО/ЧИТЛИВО И ГЕНЕТСКИ/ГЕНЕТИЧКИ

Marija Sokolova

THE USE OF PARONYM PAIRS READABLE / LEGIBLE AND GENETIC / GENETICS

55 Hana Peloušková

IST DAS MULTILINGUALE KORPUS INTERCORP EINE GEEIGNETE MATERIALQUELLE FÜR KONTRASTIVE UNTERSUCHUNGEN VON PHRASEM-KONSTRUKTIONEN?

Hana Peloušková

IS THE MULTILINGUAL CORPUS INTERCORP A SUITABLE SOURCE OF MATERIAL FOR CONTRASTIVE ANALYSES OF PHRASEME CONSTRUCTIONS?

- 65 Brikena Kadzadej, Admira Nushi**
ÜBER GRENZEN HINWEG: EINE EMPIRISCHE ERFORSCHUNG DER
DEUTSCH-ALBANISCHEN ZWEISPRACHIGKEIT
Brikena Kadzadej, Admira Nushi
ACROSS BORDERS: AN EMPIRICAL EXPLORATION OF GERMAN
ALBANIAN BILINGUALISM

КНИЖЕВНОСТ / LITERATURE

- 77 Jasmina Mojsieva-Gusheva**
ПРИСУСТВОТО НА МАГИЧНИОТ РЕАЛИЗАМ ВО ПРОЗАТА НА ЖИВКО
ЧИНГО
Jasmina Mojsieva-Gusheva
THE PRESENCE OF MAGIC REALISM IN THE NOVEL AND SHORT STORY
OF ŽIVKO ČINGO
- 91 Софија Иванова, Ранко Младеноски**
СИНОНИМНИТЕ ЖЕНСКИ ЛИКОВИ ВО МАКЕДОНСКАТА ДРАМА ОД
ПРВАТА ПОЛОВИНА НА 20 ВЕК
Sofija Ivanova, Ranko Mladenoski
THE SYNONYMOUS CHARACTERS WITH THE ACTING FUNCTION OF
HELPERS IN THE MACEDONIAN DRAMA FROM THE FIRST HALF OF THE
20TH CENTURY
- 103 Mauro Dujmović, Sunčana Tuksar**
AI-DRIVEN COMMUNICATION: THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE
IN SHAPING CONSUMERISM AND SOCIAL CONTROL IN *BRAVE NEW
WORLD* AND *NINETEEN EIGHTY-FOUR*
- 115 Luisa Emanuele**
LA PRIGIONE DEL LUSSO E DELLA FAMA. L'IDENTITÀ FITTIZIA DA
FITZGERALD ALLA CONTEMPORANEITÀ DIGITALE
Luisa Emanuele
THE PRISON OF LUXURY AND FAME. FICTITIOUS IDENTITY FROM
FITZGERALD TO DIGITAL CONTEMPORANEITY
- 127 Zeki Gürel**
HALİD ZİYA UŞAKLIGİL'İN NEMİDE ADLI ROMANI ÜZERİNE
Zeki Gürel
A STUDY ON HALID ZIYA UŞAKLIGİL'S NOVEL "*NEMİDE*"
- 135 Lindita Kazazi, Aterda Lika**
LATRADUZIONE DELLA POESIA ITALIANA NELL'ALBANIA DITTATORIALE
– IL CASO DI NIKOLLË DAKAJ TRA LA RESISTENZA E LA PERSECUZIONE
Lindita Kazazi, Aterda Lika
THE TRANSLATION OF ITALIAN POETRY IN DICTATORIAL ALBANIA - THE
CASE OF NIKOLLË DAKAJ – BETWEEN RESISTANCE AND PERSECUTION

КУЛТУРА / CULTURE

- 149 Катица Кулавкова**
НАРЦИЗМОТ НА МАЛИТЕ РАЗЛИКИ И БАЛКАНИЗАЦИЈАТА
Katica Kulavkova
THE NARCISSISM OF MINOR DIFFERENCES AND BALKANIZATION
- 159 Туркан Олцај**
ПИОНЕРИТЕ НА БУГАРСКАТА ПРЕРОДБА НА СТРАНИЦИТЕ НА
ТУРСКОТО СПИСАНИЕ „ШЕХБАЛ“
Türkan Olcay
THE PIONEERS OF THE BULGARIAN REVIVAL ON THE PAGES OF THE
TURKISH MAGAZINE “SHEHBAL”
- 169 Özge Nur Ünal**
ŞAMANİZM VE ESKİ TÜRK İNANÇ SİSTEMİNDEN İZLER TAŞIYAN BİR
DÜĞÜN RİTÜELİ: TAVUK GETİRME OYUNU
Özge Nur Ünal
A WEDDING RITUAL WITH TRACES OF SHAMANISM AND THE OLD
TURKISH BELIEF SYSTEM: CHICKEN FETCHING GAME

МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА / TEACHING METHODOLOGY

- 181 Kamran Akhtar Siddiqui**
ATTITUDES OF BUSINESS UNDERGRADUATES TOWARDS ENGLISH-
MEDIUM INSTRUCTION FOR THEIR ACADEMIC AND PROFESSIONAL
CAREER ASPIRATIONS: A CASE STUDY
- 191 Anastasija Anastasova, Nina Daskalovska**
LANGUAGE PROFICIENCY AND SPEAKING ANXIETY IN MACEDONIAN
LEARNERS OF ENGLISH
- 203 Martina Mihaljević, Maja Pivčević**
TRAITEMENT DES ERREURS ORALES EN FLE – ATTITUDES ET
PRÉFÉRENCES
Martina Mihaljević, Maja Pivčević
ORAL ERRORS TREATMENT IN FLE CLASSROOM: ATTITUDES AND
PREFERENCES
- 215 Jonida Bushi, Ema Kristo**
DIE ROLLE DER GESCHICHTE BEIM ERLERNE VON FREMDSPRACHEN:
EIN BESONDERER FOKUS AUF DIE DEUTSCHE SPRACHE
Jonida Bushi, Ema Kristo
THE ROLE OF HISTORY IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES: A
SPECIAL FOCUS ON THE GERMAN LANGUAGE

227 Marisa Janku

ARBEIT MIT KÜNSTLICHER INTELLIGENZ IM DEUTSCHUNTERRICHT:
EINE FALLSTUDIE AM BEISPIEL VON CHATGPT

Marisa Janku

WORKING WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN GERMAN LESSONS: A
CASE STUDY USING THE EXAMPLE OF CHATGPT

235 Kevin Simonov, Nina Daskalovska

WHEN ARE STUDENTS AT THEIR PEAK PERFORMANCE?

ПРИКАЗИ / BOOK REVIEWS

247 Марина Димитриева-Ѓорѓиевска

ОПОЗИТНОСТА КАКО ОСНОВА НА РОМАНОТ „СВЕТОТ ШТО ГО
ИЗБРАВ“ ОД КАЛИНА МАЛЕСКА

Marina Dimitrieva-Gjorgievska

OPPOSITION AS THE FOUNDATION OF THE NOVEL *THE WORLD I
CHOSE* BY KALINA MALESKA

ДОДАТОК / APPENDIX

259 ПОВИК ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ТРУДОВИ

ВО МЕЃУНАРОДНОТО НАУЧНО СПИСАНИЕ „ПАЛИМПСЕСТ“
CALL FOR PAPERS

FOR THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “PALIMPSEST”

Оригинален научен труд
Original research paper

СИНОНИМНИТЕ ЖЕНСКИ ЛИКОВИ ВО МАКЕДОНСКАТА ДРАМА ОД ПРВАТА ПОЛОВИНА НА 20 ВЕК

Софија Иванова

Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, С.Македонија
sofiya.ivanova1@yahoo.com

Ранко Младеноски

Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, С.Македонија
ranko.mladenoski@ugd.edu.mk

Апстракт: Трудот со наслов „Синонимните женски ликови во македонската драма од првата половина на 20 век“ претставува семиолошка анализа на синонимните женски ликови во драмите на Војдан Чернодрински: „Македонска крвава свадба“, „Мајстори“, „Духот на слободата“; драмата во пет дејствија од Никола Киров Мајски, „Илинден“; драмите на Васил Иљоски: „Бегалка“, „Чорбаци Теодос“ и „Чест“; најпознатата драма на Антон Панов, „Печалбари“; драмите на Ристо Крле: „Парите се отепувачка“, „Антица“ и „Милион маченици“. Конкретната анализа е извршена со помош на техниките за интегрирање на ликовите и актантниот модел на Алжирдас Жилиен Грејмас. Со помош на анализата за синонимијата на ликовите, на крајот од трудот ги согледуваме женските синонимни ликови во најпознатите македонски драми од првата половина на 20 век.

Клучни зборови: *драма, лик, сема, интегрирање, синоними.*

1. Вовед

Поимот лик се поврзува со описот, односно со глаголот „е“, а поимот актант, пак, се поврзува со дејството, односно со глаголот „прави“. Тоа значи дека дескрипциите и класификациите го определуваат терминот лик, а дејствителноста, предикативноста и функцијата на ликот го определуваат терминот актант. Ликовите, пак, може да бидат антропоморфни, но и неантропоморфни што значи дека антропоморфизацијата не е нужен услов за анализа на еден лик. Терминот антропоморфен означува нешто што е слично со човекот, односно нешто што има облик на човек, додека терминот неантропоморфен се поистоветува со „нечовечко“ суштество. Во овој труд ќе бидат анализирани антропоморфните и неантропоморфните синонимни ликови со актантна функција на помошници. Тоа значи дека ќе се анализира антропоморфен и неантропоморфен актант кој му помага на субјектот во остварување на замислената цел.

2. Синонимните женски ликови во македонската драма од првата половина на 20 век

Ликови – мајки

Меѓу ликовите што се јавуваат како синонимни во македонските драми пишувани во првата половина на дваесеттиот век се присутни ликови на жени, грижливи мајки, кои го сакаат најдоброто за своите чеда. Тие ретко можат да дојдат до збор од своите мажи, бездушните чорбации, бидејќи тие не се ни малку слични на нив. Навидум, тие се ставени во сенка на своите мажи, но нивната улога и семантичко интегрирање не е помало и помалку вредно од другите ликови во драмите. Тоа се ликовите на Благуна („Македонска крвава свадба“), Илиевица („Бурите крај Вардар“), Марија („Слав Драгота“), Мара („Црне Војвода“), Велика и Евра („Бегалка“), Кева („Чорбаци Теодос“), Ванѓа („Чест“), Божана и Рајна („Печалбари“), Мара („Парите се отепувачка“) и Советка и Василка („Антица“). Во продолжение, ќе ги објасниме суштинските карактеристики на овие жени, но и семантичкото поле каде што тие се пресекуваат.

Благуна е жената на Трајан, мајка на Дуко и Цвета. Патријархално воспитана жена, работлива и пожртвувана за своето семејство. Грижлива мајка која ја претчувствува несреќата во семејството, па повикувајќи се на народните верувања на својата ќерка Цвета, ќе рече: *И не е на добро змија да види чоек*. Таа е исклучително храбра и благодушна жена борејќи се за мирот и спокојството во фамилијата кој е нарушен од страна на Осман-бег. Воопшто не е случајност што името на мајката во драмата „Македонска крвава свадба“ го носи името Благуна – симбол за блажена, морална и доблесна жена.

Илиевица е жена на Илија со кого има две деца, Слоботка и Борис. Жена во средни години, домаќинка која се грижи за домот и за семејството. Загрижена и тажна затоа што ги проживува најтешките години за кои ќе каже дека се *бештер од турско време*. Илиевица е достојна пред својот маж, чесна и покорна како што наликува на жена од овој период. Пожртвувана мајка која постојано плаче за своите деца и нивната несреќна судбина благодарейќи на својот татко – предавник и истакнат србоман кој ја штити власта на шпионите. Мајка која не знае кој пат да го одбере: дали да биде со своите деца и нивните идеали што целат кон слобода за сите или, пак, да биде со мажот со кого е триесет години и е против нив. Постојано ја оплакува својата судбина, ги оплакува своите деца кои по волја на Илиевите пријатели ги бркаат од дома. Но, во нејзиниот живот се случува голем пресврт што е причина за нејзина смрт.

Марија е жена на Драгота – стар борец кој се бори за слободата на својот народ. Таа е вредна домаќинка и мајка на својот син единец – Слав Драгота. Горда мајка што родила син достоин за почит и покорна сопруга која ги слуша заповедите од својот сопруг. Марија во драмата е затскриен лик кој стои зад задачите и должноста на својот син. На крајот, таа е јадосана поради несреќната судбина што демнее во нејзиното семејство, а тоа е смртта на нејзиниот син.

Мара, лик од драмата „Црне војвода“, е сопруга на Митре и мајка на Тода. Мара е мирна и вредна домаќинка во Митревата кука. Покорна жена и загрижена мајка поради волјата на непријателите коишто сакаат да ја грабнат нејзината ќерка Тода и да им ја запустат куќата. Таа храбро настапува пред Кучук Сулиман, но бадијала. Мариовската селанка Мара без страв ќе му рече на Сулиман: *Тоа ишшо зо бараише вие во нашава кука, зо нема* (Цепенков, 1980, стр. 278) кога ја бараат Тода и *Ни Тода ии ја давам, аха, ни иа сакам селаниише ангарија да ни работиат*. (Цепенков, 1980, стр. 269). Покрај исклучителната храброст и пожртвуваност кон своето чедо, исто така, Мара е револуционерно настроена жена која ја сака слободата на својот народ. Иако скромна по дух, таа е остроумна и паметна жена која ги моли јунаците да ја заштитат татковината велејќи им: *Македонија илаци од зулумиите ишшо ги иправат Турциите и ве викаат вас јунациите да истийаите лошиите Турци и да не браниите нас сиромасиите!*“ (Цепенков, 1980, стр. 291).

Меѓу другите синонимни ликови, тука ги вбројуваме и **Велика**, мајката на Ленче и нејзината идна свака – **Евра**, мајката на Бошко. **Велика** е жена на еден бездушен чорбација, аџи-Трајко. Таа е патријархално воспитана, покорна на својот маж и традиционална жена која се придржува до обичаите. Велика е многу грижлива мајка која нема никаков проблем со Бошко. Напротив, посакувајќи ја само среќата на својата ќерка, на моменти дури и го брани пред нападите од аџи-Трајко. Бунтовна е во рушењето на нормите во тој период и длабоко контрадикторна во однос на сфаќањата и убедувањата на нејзиниот сопруг. На крајот, таа е многу среќна поради тоа што нејзината ќерка ја остварува посакуваната цел. Од друга страна, пак, **Евра** е сиромашна, покорна и понизна жена која оди кај чорбациите да ја побара раката на Ленче за својот син. Таа се грижи за својот син и прави секакви напори за да биде тој со саканата. Исто така, таа е патријархално воспитана и си го знае местото кога оди во чорбациската кука. Срамежлива и омаловажувана од страна на аџи-Трајко, но непоколебливо застанува во одбрана на својот син. Достоинствена, мудра и чесна жена со јасен тон за советување пред аџи-Трајко: *Е, аџија, секако иде: од високо човек може да слезе надолу, а одоздола може да се искачи. Веков е како шркало, не сѝои на едно месѝо*. (Иљоски, 1978, стр. 45).

Кева е мајката на Томче и жената на чорбаци Теодос, еден бездушен човек кој остава впечаток на страв и почит кај својата жена. Тоа го имаме изразено дури и во првата појава: **КЕВА**: *(Преовреме остйарена и свенаија од иешки найори се да му уџоди на својот маж со маченичка ревносит која оди до ройска йокорносй, смейајќи дека ишо е нејзина должносй и нејзина судба. Облечена е сейа во сив ишон. Влежува веднаш йо диџањето на завесаија, бришејќи зо џрижливо со четика фесот на чорбаци Теодос, оди йолека на йрсии, зборува иихо йлашејќи се од својот сойсйвен глас)*. (Иљоски, 2015, стр. 7). Понатаму во драмата имаме уште многу вакви моменти каде што може да се види покорноста на Кева. Покрај тоа, таа е тотален опозит на својот маж, бидејќи е грижлива, благонаклонета кон својата идна свака и сака своето чедо да се ожени за онаа којашто ја љуби.

Нејзиниот однос кон Стојанка, љубената на Томче, е многу благ – таа ја сака за својот син и постојано го моли Теодос да се согласи на тоа. Меѓу другите карактеристики, таа е религиозна и патријархална како другите претходно споменати жени, но и суеверна, поради фактот што верува дека Томче нагазил на некоја црна магија.

Мара е жената на Митре и мајката на Ангеле, ликот што заминува на печалба со цел да ја подобри финансиската состојба на своето сиромашно семејство. Пред сè, таа е патријархално воспитана, покорна домаќинка и грижлива мајка. Тоа го согледуваме во оние моменти од драмата пред да замине Ангеле на печалба. Таа е услужлива кон луѓето, ја поставува трпезата, се грижи за домашните работи и слично. Исто така, таа е традиционална жена која многу ги почитува народните обичаи и е многу суеверна. Во прилог на тоа оди и сетингот во кој е поставена, но и работите за кои говори (= вербалните предикати). Таа е јадосана поради тоа што нејзиниот син е заминат одамна на печалба, а кога треба да го пречека и да живеат богато и среќно, тој е убиен.

Божана е вдовица и сиромашна жена, мајката на Костадин – печалбарот кој ја дели истата судбина со Ангеле. Таа е грижлива мајка која безусловно го сака своето дете, па поради тоа оди и кај Јордан да ја проси Симка за својот син. За разлика од својот син кој има прогресивни идеи, Божана е патријархално воспитана, ги почитува обичаите, а тоа е предадено во разговорот кога успева да го убеди својот син дека тој треба да даде пари за да ја земе Симка за жена, исто како што и таа била омажена во нејзиното време. Таа е и јадосана поради маките и грижите на својот син кој на крајот умира, исто како и синот на Мара.

Ванѓа е, исто така, вдовица, мајка на Стефан печалбарот кој ја дели истата судбина како и Ангеле и Костадин. Жена со жолто како восок и маченичко, длабоко изразено лице забрадено со темносина шамија. Загрижена мајка која ја чувствува грутката на грлото од копнеж кон својот син, заминат на печалба. Таа е патријархална жена која ја почитува религијата и верува во молитвите пред Бога и затоа постојано се моли за својот син. Со својот мајчински инстинкт секогаш е во одбрана на својот син. Од грижлива, чесна, доблесна жена, на крајот станува убиец на „непознатиот гостин“, па ја доживува најголемата трагедија во својот живот – смртта на својот син.

Според тоа, може да се потврди дека ликовите Мара, Божана и Ванѓа се многу слични една на друга, поради судбината што ја делат како несреќни и грижливи мајки чии деца доживуваат трагичен крај.

Рајна е жена на чорбацијата Јордан и мајка на Симка во која е вљубен Костадин. Таа е покорна жена на својот маж, патријархално воспитана, ги почитува обичаите и религијата. Колеблива во нејзините ставови за мажењето на Симка, но сепак, таа не ја принудува Симка да се омажи за некогаш, ами го почитува нејзиното мислење што значи дека се грижи за среќата на своето чедо.

Меѓу ликовите мајки, тука ги вбројуваме и мајките од драмата „Антица“. Станува збор за Советка, мајката на Антица, и Василка, мајката на Николаќи.

Савейќа е жена со црна младост поради судбината што ја снашло. Имено, нејзе ја омажиле за човекот што го сака, но набрзо нејзиниот сопруг бил ранет од Турчин и починал во нејзините раце како бебе. Од тој момент, таа е под закрила на својот брат Ристаќи кого многу го почитува и ништо не може да направи без негова дозвола. Советка е проста жена која не го бендисува табиетот на својот брат, но и покрај тоа, таа е покорна на него до крај. За себе вели дека се наоѓа во една средина – од една страна е нејзиниот брат и неговата злоба, а од друга страна е единственото чедо. **Василка**, пак, е жена во постари години која едвај чека да се омажи нејзиниот син. Таа е патријархално воспитувана жена која ги почитува обичаите, а тоа го согледуваме за време на почнатата, но незавршена веселба меѓу нејзиниот син и Антица. Нејзината надеж за женидба на нејзиниот син, сепак не успева.

Цара е сопруга на Јонче – човек кој од чевларски калфа станува главен мајстор кој нуди модерни европски чевли. Домаќинка и грижлива мајка која се грижи за својот син Ламбе и сака да го воспита на најдобар начин. Но, среќата на Цара и нејзиното семејство не траат долго. Сиромаштијата и пропаѓањето на нивниот занает ја остава нејзе и нејзиното дете без корка леб.

Во македонската драма од првата половина на дваесеттиот век, ликот на мајката/мајките е присутен речиси во секој од нив. Мајката е претставена како лик кој благословува, лик кој тагува и кој е среќен за своите чедра, лик кој ги воспитува и учи на морални вредности, а истовремено поткревајќи им ги патриотските чувства. Бунтовноста, решителноста, пожртвуваноста и одмаздливоста се темелни атрибути кај секоја мајка. Според она што досега беше прикажано за главните карактеристики на овие ликови, може да се заклучи дека и покрај неколкуте разлики меѓу нив, тие делат многу заеднички атрибути кои произлегуваат, пред сè, од нивното мајчинство, но и од односите кон своите мажи. Подолу во множество ќе ги прикажеме заедничките семи на четиринаесетте синонимни **ликови мајки** од драмите што ги анализираме.

Слика бр. 1: Заеднички атрибути кај ликовите мајки

Млади женски ликови

Во овој дел од трудот следуваат ликовите на младите и заљубени девојки од драмите – Цвета, Темјана, Невена, Симка, Ленче, Стојанка, Милка и Антица – кои, исто така, се синонимни ликови поради тоа што, аналогно на нивните момчиња, и тие делат голем број заеднички семи кои произлегуваат од односите со другите ликови. Пред сè, она што е најкарактеристично за нив е што на сите девојки љубовта кон своите момчиња им е забранета поради сиромаштија, односно на Симка и Ленче поради сиромаштијата на момчињата, додека на Стојанка поради нејзината. Кај Милка и Антица љубовта е забранета поради меѓусејните расправи, а кај Темјана и Невена поради должноста на своите сакани во одбрана на татковината. Подолу ќе бидат прикажани основните карактеристики на секоја од девојките, а потоа и заедничките карактеристики на сите девојки како доказ дека станува збор за синонимни ликови.

Цвета е убава, млада девојка која е принудена да работи на нива поради сиромаштијата. Таа е вљубена во овчарот Спасе и сака да ја оствари оваа љубов. Името на Цвета е мотивирано и ја симболизира чистотатата, чесноста, добрината на македонска девојка. Таа е олицетворение на решителноста, упорноста и етичноста на сите жени. На патот кон нејзината среќа стои Осман-бег – непријател кој ја попречува љубовта кон Спасе. Цвета е решителна да направи нешто за да ја промени состојбата во која се наоѓа, да не се покори и потклекне и покрај безбројните маки и ветувања за подобар живот.

Симка е млада чорбациска девојка која е заљубена во Костадин, а љубовта е возвратена. Нејзиниот татко е Јордан, чорбација и најголемиот кочничар за остварувањето на нивната љубов. И покрај нејзиното патријархално воспитание, таа бунтовно му се спротивставува на својот татко, настојувајќи да биде со Костадин по секоја цена. На крајот успева да го убеди, па во период од една година тие живеат среќно. Таа станува мајка со тоа што му раѓа дете на Костадин. Но, нејзината трагедија е уште поголема кога останува без маж, без човек кој ќе се грижи за семејството. На крај, станува пожртвувана вдовица и грижлива мајка.

Ленче, исто како и Симка, е млада чорбациска девојка која е заљубена во Бошко, а и тој ја сака неа. Нежна, решителна и упорна во остварувањето на својата цел. И нејзиниот татко, аци-Трајко, е бездушен човек кој е пречка за љубовта на младите. Тој сака својата ќерка да ја даде за оној кој ќе понуди најмногу пари. И таа е патријархално воспитана, но жестоко се бунтува кога аци-Трајко сака да ја омажи за друго момче, а не за Бошко. Навреме досетлива и радикално ја донесува за себе најдобрата одлука, а резултатот од тоа е таа да замине бегалка за Бошко, со помош на Трендо и Донка. Таа е среќна со Бошко и по една година станува мајка.

За разлика од Симка и Ленче, **Стојанка** е самарциска и сиромашна девојка. Сепак, и таа е млада и заљубена во Томче, синот на чорбацијата Теодос. Како и другите родители, тој е против оваа љубов, поради сиромаштијата на девојката. Таа во очите на Теодос е претставена како науредна, валкана и

Циганка која под ноктите има кал. Но, црнилата под ноктите не се резултат на лоша хигиена, туку доказ за нејзината работливост и чесност. И Стојанка е патријархално воспитана, поради што го слуша својот татко, но сепак бунтовно се бори за да се омажи со Томче, а не со некој друг. Често, таа е омаловажувана од чорбаџи Теодос кој ја нарекува со погрдни зборови, но на крајот тој ја прифаќа како невеста за својот син Томче.

Милка е убава жена со бело, облеано и румено лице, но на него е втиснат израз на долготрајна и длабока тага кон својот маж. Работлива жена која постојано преде, а времето го поминува во самотија склупчена меѓу четирите зида од собата. Таа се споредува со јаболницата во дворот која венее и се суши, исто како нејзината судбина. Таа е силно заљубена во Стефан кој седумнаесет години е на печалба. Чиста во својата душа, внимателна и нежна, а за нејзе честа претставува нешто што е над животот и над смртта. Нејзиното спокојство исчезнува кога во домот доаѓа „непознатиот гостин“. Гневна, избекумена, страшлива, а во исто време и одбранлива велејќи: *Животојџи ѝолесно ќе ми го земеш, ојколку...* (овде се мисли на нејзината чест). Во зачувување на својата чест, таа го губи својот сакан.

Антица е умна, разбрана и паметна девојка која ги почитува зборовите на својата мајка. Патријархално воспитана, се грижи за домот и за чистотата во него. Таа е заљубена во Илија, но без дозвола од нејзиниот вујко Ристаќи не може да се согласи на ништо. Принудена да седи во својата заклучена соба само да не се види со својот сакан. Антица е жртва на конзервативно-патријархалните обичаи, а нејзината судбина ја води нејзиниот вујко кој сака да ја фрли во преграчките на богатиот, но многу постар од нејзе Николаќи. Но, Антица е несогласна за оваа љубов зашто, како што вели таа, *може да ми биде ѝајко*, па со многу перипетии успева да биде спокојна во прекратките на својот сакан Илија од кого очекува дете.

За разлика од претходните девојки, кај ликот **Невена** имаме љубов која завршува трагично поради должноста на своите сакани во одбрана на татковината, но имаат заеднички атрибути што ги прават синонимни. Имено, Невена е убава и млада невеста која е занемарена заради должноста на Слав Драгота во одбрана и на народот и на татковината. Невена е благодарна на Бога што ѝ подарил храбар и православен маж. Жена со чиста душа, безгрешна и верна велејќи *верна сум ѝи како Исус ѝио му е верен на Боџа*. (Чернодрински, 1976, стр. 97). Оваа љубов завршува трагично затоа што нејзиниот сакан е прободен од непријателите. **Темјана**, пак, е жена на Маноил, убава, чесна достоинствена жена која се подготвува за првата брачна ноќ со својот сопруг. Таа е решителна и цврсто стои на ставот да го задржи својот маж да не оди во борба, но залудно. Таа е изневерена од него (ја напушта поради заклетвата што ја дал), а на крајот останува и вдовица, наместо девојка. Таа е емотивно ранета и зацрнета личност.

Преку компаративната анализа дадена погоре, може да ги увидиме карактеристиките на овие девојки според кои може да тврдиме дека се синонимни ликови. Пред сè, тие карактеристики произлегуваат од мотивацијата на ликовите да преземат нешто за да ја постигнат својат цел

– да бидат со своите љубени, но и односите со родителите, Симка, Ленче и Антица со своите, додека пак Стојанка со чорбаџи Теодос. Според тоа, за овие ликови ги издвојуваме следните заеднички семи (атрибути, етикети): **млади, убави, заљубени, ѓрижливи, љаљријархални, сакани, љравеони, чесни, безѓрешни, досљојни, насљојчиви, бунљовни и борци до крај.**

Како синонимни млади женски ликови овде се вбројуваат Цвета од „Македонска крвава свадба“ и Тода од „Црне Војвода“ – олицетворение на младоста, убавината и чесноста. Станува збор за **млади, убави** девојки и главен плен на Турците. Ликови кои во себе ја носат истата црна судбина, а тоа е обидот за нивно потурчување. **Исљлашени, криливи, но ољйорни, храбри, досљојни и исљрајни** пред силата на непријателот. Нивната истрајност оди до таму што Цвета ја пречекува смртта со зборовите дека умрела, но Турчинка не станала, а Тода бара да се напие отров за да се спаси од проклетникот. Преку индивидуален бунт го сочувуваат своето достоинство – Цвета го дава животот, но не честа, а Тода се крие и успева да се спаси. Младеноски истакнува дека тоа се ликови кои преку кои се согледува фанатичната одлучност на Македонката да не ја менува присилно својата национална и верска припадност и по цена на смрт. (Младеноски, 2018, стр. 193).

Ликови интриганти

Во овие драми, исто така, може да се сретнат уште два женски лика синоними кои може да ги детерминираме и како ликови интриганти, поради интригите што тие ги прават, а се од суштинска важност за текот на дејството. Значи, станува збор за интегрирање на ликовите со семи преку предикатите кои ја претставуваат дејствителноста на ликот. Тоа се ликот на Ката, сестрата на Ангеле од драмата „Парите се отепувачка“, и ликот на Магда од драмата „Чест“. Всушност, овие три лика се ликови синоними поради фактот што имаат заеднички семи, како квантитативно, така и квалитативно.

Каља е сестрата на Ангеле, а ќерка на Митре и Мара. Патријархално воспитана жена, работлива и покорна на својот маж Софре. Грижлива мајка и чесна домаќинка која работи на нивата. Брзоплета и лекомислена жена која заедно со својот брат смислуваат шега сакајќи да им подготват изненадување на своите родители. Ката мудро и итро ја смислува шегата: **Расљоварај ѓи куфериље долу, љред љорља, и љуљљљи ѓо Јанкула нека си се враљљи, а љљи љосле љрољни. Коѓа ќе излезе љаљљко или мајка да види кој љроља, кажи се дека идеш од Америка, ама речи дека си од ѓрад и ољљи како на љаљљ љљи се расљљал ављљомобилољ ља не можеш да си одиш до дома. И замоли ѓи да сљљљљ кај нив. Речи љаљу како ќе речеш... Да видиме дали ќе љље љрељознааљљ!...** (Крле, 1972, стр. 75). Хуморот кој сакаше да го предизвика заедно со нејзиниот брат ќе доведе до црнило во нивната душа.

Маѓа е сестрата на Стефан – печалбар кој ја носи истата судбина со Ангеле од „Парите се отепувачка“. Добронамерна, умна и достојна жена која постојано го слуша плачот и лелекот на Милка (жената на Стефан), а нејзините

слаткоречиви зборови влијаат како мелем на лута рана. По седумнаесет години, нејзиниот брат се враќа од печалба, а таа ја крие вистината од мајка си. Среќна што повторно ќе се заедно, а длабоко во неа владее неспокојство и лошо претчувство. Во нејзиниот живот се случува пресврт, во моментот кога оди во куќата на Ванѓа и честита за доаѓањето на Стефан, таа не го пронаоѓа својот брат. Магда е морална и чесна жена која ја открива вистината за „непознатиот гостин“, а со тоа ги расветлува сите нејасни прашања – исто како ликот на Ката во „Парите се отепувачка“. Магда директно не учествува во интрига, односно во смислената приказна на Стефан со цел да ја провери чесноста и верноста на својата сопруга. Но, Магда ја знае вистината дека нејзиниот брат е вратен од печалба, а тоа вешто го крие од Ванѓа и Милка – исто како што Ката го криеше доаѓањето на Ангеле.

Она што е многу битно за овие ликови е тоа што тие се *интригант*. Интригата на Ката се состои во шегата што ја прави со својот брат Ангеле, односно тој да отиде во својот дом без да се претстави кој е и што е, а утредента сите да ја кажат шегата и да се насмеат. Вториот лик-интригант е Магда, лик кој индиректно учествува во интрига пред сопругата и мајката на Стефан. И покрај тоа што Магда ја знае целата вистина за враќањето на Стефан од печалба, таа молчи и сакајќи да го прослават неговото доаѓање, таа ја разоткрива вистината за „непознатиот“ гостин. За разлика од претходниот лик, Магда не учествува директно во интрига, но сепак вешто го крие доаѓањето на својот брат – да не било така, можеби дејството во драмата би имало поинаков, среќен крај.

Ликови стројници и слуги

Во македонската драма од првата половина на дваесеттиот век постојат ликови стројници кои ја вршат улогата да ги спојат двајцата млади. Такви се ликовите на **баба Ленка** од драмата „Духот на слободата“, **тетка Ефка** од „Чорбаци Теодос“ и **баба Анче** од драмата „Антица“. Овде може да го сместиме и **ликот на Мирса** од „Бегалка“ затоа што прави обид за спојување на двајца невљубени млади. Станува збор за интегрирање на ликовите со семи преку предикатите кои ја претставуваат дејствителноста на ликот. Најпрвин, заедничко за нив е што тие ја вршат функцијата на *стројници* (*посредници*) во гореспоменатите драми, во остварување на бракот меѓу Маноил и Темјана, Стојанка и Томче и Антица и Илија. Она што е важно за овие ликови е што тие се многу *зборливи*, *слајкоречиви*, *настојчиви*, *уйорни* и *нейојусливи* сè додека не ја остварат својата цел. Овие заеднички семи (атрибути) се доволен доказ дека станува збор за синонимни ликови.

Женските ликови слуги, пак, се припадници на најниската класа во општеството, сиромашни слуги на своите чорбаци кои безусловно ги слушаат нивните наредби. Кај нив е всадено чувството на стравопочит спрема чорбациите што преминало во навика. Покорни, работливи и верни, а на моменти и дрчни, досетливи и итри. Станува збор за **Вейта** од „Духот на слободата“, **Наца** од „Чорбаци Теодос“ и **Донка** од „Бегалка“.

3. Заклучок

При анализата на ликовите од драмските текстови се земено предвид семантичките и синтаксичките особини на ликовите, т. е. функциите (= она што ликот го прави). Покрај семантичките и синтаксичките особини на ликовите, нивното семантичко поле се интегрира и преку односите со преостанатите ликови во текот на драмското дејство. Во овој труд беа анализирани женските синонимни ликови во македонската драма создадена во првата половина на 20 век. Имено, во овие драми се среќаваат вкупно 32 женски лика.

Женските ликови во македонската драма од првата половина на 20 век се различни меѓу себе и дејствуваат во различни драми. Тие се класифицирани во четири подгрупи: ликови мајки и сопруги, млади женски ликови, ликови интриганти и ликови стројници и слуги. За ликови мајки и сопруги се констатира дека се меѓу најзастапените ликови во македонските драми што се предмет на анализа. Се заклучува дека станува збор за 14 ликови мајки со синонимни семантички полиња: Благуна („Македонска крвава свадба“), Илиевица („Бурите крај Вардар“), Марија („Слав Драгота“), Мара („Црне Војвода“), Велика и Евра („Бегалка“), Кева („Чорбаџи Теодос“), Ванѓа („Чест“), Божана и Рајна („Печалбари“), Мара („Парите се отепувачка“), и Советка и Василка („Антица“). Нивните заеднички семи се: мајки, грижливи, домаќинки, чесни, патријархални, покорни, суеверни, работливи итн. Кај младите женски ликови спаѓаат 8 ликови и тоа: Цвета, Темјана, Невена, Симка, Ленче, Стојанка, Милка и Антица. Тие се опишани како упорни и настојчиви, патријархални и безгрешни, борци кои се подготвени да го надминат татковиот збор и да ја остварат својата цел – да бидат со своите сакани. Следната подгрупа брои два женски лика синоними кои може да ги детерминираме и како ликови интриганти, поради интригите што тие ги прават, а се од суштинска важност за текот на дејството. Станува збор за Ката од „Парите се отепувачка“ и Магда од „Чест“. Подгрупата ликови стројници, пак, брои четири женски лика и тоа, баба Ленка од „Духот на слободата“, тетка Ефка од „Чорбаџи Теодос“ и баба Анче од драмата „Антица“. Овде може да го сместиме и ликот на Мирса од „Бегалка“. Нивната синонимија произлегува од функцијата што ја вршат – да спојат двајца млади, истовремено добивајќи ги заедничките атрибути: зборливи, слаткоречиви, настојчиви, упорни и непопустливи. И на крај, последна подгрупа се женски ликови слуги чишто заеднички семи се преклопуваат во различни драми. Станува збор за три лика: Вета од „Духот на слободата“, Наца од „Чорбаџи Теодос“ и Донка од „Бегалка“.

Според анализата што беше извршена и предпочена заклучуваме дека во македонската драма од првата половина на 20 век се среќаваат голем број на женски синонимни ликови. Притоа се земено предвид семантичките и синтаксичките особини на ликовите, т. е. функциите (= тоа што ликот го прави). Нивната синонимија произлегува од идентичните, т.е. заедничките атрибути што ги делат женските ликови.

Библиографија

- Алексиев Александар (1972). *Основнојоложници на македонската драмска литература*. Скопје: Култура.
- Иљоски Васил (1978). *Избор I*. Приредил: Алексиев Александар. Скопје: Македонска книга.
- Крле Ристо (1972). *Избор, драми*. Скопје: Македонска книга.
- Младеноски Ранко (2018). *Теорија на книжевностиа*. Штип: Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет.
- Чернодрински Војдан (1976). *Собрани дела, том I*. Приредил: Алексиев Александар. Скопје: Мисла.
- Чернодрински Војдан (1976). *Собрани дела, том 3*. Приредил: Алексиев Александар. Скопје: Мисла.

Sofija Ivanova

Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip, North Macedonia

Ranko Mladenoski

Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip, North Macedonia

The Synonymous Characters with the Acting Function of Helpers in the Macedonian Drama from the First Half of the 20th Century

Abstract: This paper titled “Synonymous characters with an actant function of assistants in the Macedonian drama of the first half of the 20th century” presents a semiological analysis of the synonymous characters in selected plays. It presents a semiological analysis of the synonymous characters with an actant function of assistants in the plays of Vojdan Chernodrinski: Macedonian bloody wedding, Masters, Spirit of Liberty; the drama in five acts by Nikola Kirov Majski, Ilinden; Vasil Iljoski’s plays: Begalka, Chorbaji Teodos and Chest; Anton Panov’s most famous play, Pechalbari; and Risto Krle’s plays: Money is numbing, Antica and Million Martyrs. The analysis will be carried out using the techniques of character integration and the actant model by Algirdas Julien Greimas. Through the analysis of character synonymy, the paper ultimately identifies the synonymous characters with an actant function as assistants in some of the most prominent Macedonian dramas from the first half of the 20th century.

Keywords: *drama; character; signs; integration; synonyms.*

ГОД. 10
БР. 19

ПАЛИМПСЕСТ

PALIMPSEST

VOL. X
NO 19